

Provincie Utrecht
Postbus 80300
Archimedeslaan 6
3508TH UTRECHT

zaaknummer: 1157370
contactpersoon: Gert van Laar
telefoonnummer: (0317) 681 681
datum: 6 februari 2024
onderwerp: Maatwerk Ruimtelijke opgaven

Maatwerk Ruimtelijke opgaven gemeente Rhenen

Geacht college van Gedeputeerde Staten Provincie Utrecht,

Samen staan we in de Provincie Utrecht voor hele grote ruimtelijke opgaven. Graag willen wij u op de hoogte brengen van de ruimtelijk keuzes die er in onze gemeente gemaakt moeten worden en welke enorme uitdagingen dit met zich mee brengt. Met urgentie vragen we uw aandacht voor het volgende:

We nemen onze verantwoordelijkheid

Als gemeente nemen we graag onze verantwoordelijkheid rondom de opgaven die op ons afkomen. Zo zijn we hard op weg om de opgave in de woondeal te realiseren en is ook de Verstedelijkingsstrategie 'Meer stad, meer landschap' vastgesteld in onze raad. Ook willen we in 2040 energieneutraal zijn en lopen we niet achter met het huisvesten van statushouders. Rondom deze, en andere onderwerpen, zijn we actief in Regio Foodvalley. We zijn dus bereid om serieus werk te maken van de ruimtelijke opgaven die er in onze regio liggen.

Gemeente Rhenen heeft een groene agrarische identiteit

Gemeente Rhenen is een gemeente met ruim 20.000 inwoners, een mooi en heel groot buitengebied en een van oudsher agrarische identiteit. We hebben bossen en natuurgebieden. Onze gemeente heeft veel agrarische ondernemers met oog voor de toekomst. Onze gemeente heeft ongeveer 2200 hectare agrarische grond. Deze agrariërs zorgen hier voor onze voedselproductie en doen dit in samenhang met de natuur.

Veel opgaven, te weinig ruimte

We beseffen dat elke gemeente ruimtelijke keuzes moet maken. Maar de gemeente Rhenen is uniek in de provincie hoe de uitdagingen voor landbouw, energietransitie en de plannen die voortkomen uit de Verstedelijkingsstrategie samenkomen. Hierdoor is de druk op ons Binnenveld enorm. Zo willen de agrarische ondernemers hun bedrijven graag toekomstbestendig maken, maar hiervoor is wel meer ruimte nodig. De natuur vraagt om een kwalitatieve verbetering, de uitvoering van de plannen binnen de RES vragen om ruimte en vanuit de Verstedelijkingsstrategie wordt er ruimte gevraagd voor woningen, bedrijventerreinen en uitloopgebied. We hebben eenvoudigweg te weinig hectare om aan al deze opgaven te voldoen. Een gebied waar zoveel opgaven samenkomen vraagt om een andere uitvoering van Provinciaal beleid.

Hiervoor is maatwerk nodig en dit ontbreekt op dit moment

Op dit moment is het vanuit de provincie zo geregeld: als we iets willen realiseren in de gemeente, dan moet de natuur in onze gemeente gecompenseerd worden. In praktijk betekent dit vaak dat we agrarische grond moeten opofferen om andere ontwikkelingen mogelijk te maken. Enkele voorbeelden zijn:

- Uitbreiding bedrijventerrein Remmerden. Dit is een lang gekoesterde wens vanuit de gemeente. Hiervoor hebben we compensatiegrond gevonden, maar de Provincie heeft aangegeven dat dit agrarische grond in het Binnenveld of het gebied tussen de Utrechtse heuvelrug/ Grebbeberg moet zijn.
- Nieuwe wijk Achterberg-West. Rondom dit project werken we door middel van uw programma Groen Groeit Mee.
- In de Verstedelijkingstrategie wordt gesproken over een woonwijk met een heel groot aantal woningen in het Binnenveld. Hier moeten ook extra bedrijven, wegen en een station komen. Dit alles zou ook ten koste gaan van agrarische grond.

Gemeente Rhenen is bovengemiddeld groen

De gemeente Rhenen heeft bovengemiddeld veel groen en natuur. We koesteren deze natuur. Maar dit betekent ook dat we relatief gezien minder ruimte hebben voor andere opgaven. We vragen ons af waarom deze groene gemeente voor elke mogelijke ontwikkeling voor zoveel compensatie moet zorgen.

We moeten voortdurend agrarische grond opofferen, terwijl we deze grond ook graag willen gebruiken voor het creëren van landbouw waarbij de boeren oog hebben voor verduurzaming van hun bedrijf. Een dergelijke vorm van landbouw heeft per definitie meer grond nodig. Door te blijven compenseren kunnen we als gemeente niet voldoen aan het hele pakket aan opgaven dat op ons afkomt.

Het beleid van de Provincie focust op wonen en natuur

We lopen er als gemeente Rhenen tegenaan dat het beleid van de provincie meer gericht lijkt te zijn op sterker verstedelijkte gemeentes. Het beleid is vooral gericht op het plaatsen van woningen en het behouden/herstellen van natuur. Voor een gemeente met een sterk groene en agrarische identiteit, zorgt dit beleid voor belemmeringen. Als wij willen voldoen aan alle opgaven rondom verstedelijking en energietransitie, en tegelijkertijd bij elke ontwikkeling natuur moeten compenseren, dan kunnen wij onze agrariërs geen ruimte meer bieden om een rendabel toekomstbestendig en duurzaam bedrijf te hebben in het Binnenveld. Hierdoor valt een groot deel van het politiek en maatschappelijk draagvlak voor de opgaven rondom verstedelijking en energietransitie weg, omdat de agrariërs een belangrijk onderdeel zijn van deze gemeente.

Een gezamenlijk opgave vraagt om lokaal passend beleid

De gemeente Rhenen is altijd een groene en agrarische gemeente geweest en college en raad wil dat dit zo blijft. We vinden dat onze agrariërs ook de kans moeten krijgen om duurzaam te ondernemen. We willen graag woningen toevoegen in onze gemeente. We willen graag een bijdrage leveren aan de opgaven voor natuur en energietransitie. Want we zien de opgaven die op ons afkomen. We vragen u om niet fragmentarisch, maar met een integrale blik te kijken naar de ruimtelijke verzoeken die we doen. Laten we samen als Provincie, Regio en gemeente zoeken naar hoe we de ruimtelijke opgaven vormgeven.

Bent u bereid om ook daadwerkelijk maatwerk toe te passen in onze gemeente?
Graag gaan we hierover met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Gert van Laar

Locoburgemeester Gemeente Rhenen
Wethouder Ruimtelijke ontwikkeling

Pieter Bonthuis

Gemeentesecretaris